

Évadnyitó rendezvény a Szombathelyi Helyi Csoportnál

Nagy érdeklődés mellett, közel 80 fő részvételével tartotta a Szombathelyi Helyi Csoport az idei első rendezvényét március 19-én.

Elsőként *Bakó Csaba*, a Helyi Csoport elnöke üdvözölte a résztvevőket, külön köszöntve *dr. Borovics Attilát*, az ERTI igazgatóját és munkatársait, *Tóth Gábort*, a Vas Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának igazgatóját és *Bugán Józsefet*, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezérigazgatóját, akik jelenlétükkel megtisztelték rendezvényünket.

Bugán József vezérigazgató bemutatta a jelenlévőknek *dr. Borovics Attilát*, aki tavaly december óta a Szombathelyi Erdészeti Zrt. Felügyelőbizottságának az elnöke is. Ezt követően *Bakó Csaba* HCS elnök beszámolt az Egyesület és a Helyi Csoport első félévi legfontosabb eseményeiről, továbbá röviden ismertette a további programjait.

A folytatásban *Horváth Gábor*, a Helyi Csoport titkára változta a taglétszám alakulását és annak változását. A csoport idei létszáma várhatóan 160 fő körül alakul, amely gyakorlatilag megegyezik a korábbi évben tagdíjat fizetők számával. A Szombathelyi Helyi Csoport továbbra is a régió egyik legnépesebb csoportja.

Az év első rendezvényére az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársai kaptak felkérést, hogy bemutassák a legérdekesebbnek tartott erdészeti kutatási témáikat. Elsőként *dr. Borovics Attila* tartotta meg előadását „*Alkalmazkodó erdők, alkalmazkodó erdőgazdálkodás*” címmel. Az igazgató bevezetőjében ismertette az Erdészeti Tudományos Intézet munkáját, majd a lezárult Agrárklíma projekt és az erre épülő döntéstámogatási rendszer megvalósításának részleteibe engedett betekinteni. A klímaváltozás az erdőgazdálkodás egyik legnagyobb kihívása. Az erdészeti klímaosztályok eltolódása szükségessé teszi azok jövőbeli elterjedésének ismeretét, hiszen ez a fafajválasztásnál és számos erdőgazdálkodási tevékenységnél döntő szerepet játszik. Fontos tehát a klímaváltozás hatáselemzése és az alkalmazkodás lehetőségeinek vizsgálata. A várható hatások és a megalapozottabb döntések meghozatalának támogatására elkészítették a NAIK ERTI Geo Portált (www.ertigis.hu), melynek alapját többek között az Agrárklíma projekt keretében létrehozott geoinformatikai

adatbázis képezi. Lévén, hogy az erdészeti vizsgálatok helyszíne és szakmai támogatója a Zalaerdő Zrt. volt, a weblapon egyelőre csak Zala megyei erdőállományokat lehet vizsgálni. *Borovics Attila* azonban elmondta, hogy a döntéstámogatási rendszert folyamatosan fejlesztik, már a Somogy megyei területeken dolgoznak, és előbb-utóbb a Vas megyei erdőrészek is elérhetőek lesznek. Az előadás során ízelítőt kaphattunk még a rendszer térképi és információs felületeiről, például a Zala megyei erdőterületek fatermési osztályainak várható változásáról, valamint a Zala megye területén alkalmazható célállomány főfajának módosulásáról 2011–2040 között. Az előadás végén feltett kérdésre az igazgató elmondta, hogy a kutatási eredmények alkalmazása várhatóan már a közeljövőben eljut az üzemtervezés szintjére is.

Bakó Csaba elnök és Horváth Gábor titkár

Horváth Gábor titkár ezután felkérte *dr. Csóka Györgyöt*, az „*Élettelen-e a holtfa?*” című előadásának megtartására. A NAIK-ERTI Erdővédelmi Osztályának vezetője előadását az „erdőhigiéniá” fogalmának magyarázatával kezdte. Ezt többek közt *Julius Theodor Christian Ratzeburg* német zoológus, az erdészeti rovartan megalapítója vezette be a köztudatba. A fogalom aztán belegyökerezett az európai erdészeti gyakorlatba és sokáig ezt a filozófiát követték. Ennek következményeként azonban, ökológiai kölcsönhatásként számos madár-, és rovarfaj halt ki. Ellenpéldaként előadónk megemlítette a 2004-es tátrai viharkár utáni években bekövetkezett hatalmas szűkárt, mely egy elhúzódó vitának tudható be, hiszen ha időben eltávolították volna a területéről a kidőlt fákat, nem öltött volna ekkora méreteket a szűkár. Az előadás további részében megtudhattuk, hogy a magyar erdőkben összesen 19,5 millió m³ holtfa található, a hektáronkénti átlagos holtfamenyiség pedig 9,7 m³. Csóka Györgytől most is rendkívül színes és érdekességekkel teli előadást halhattunk, mindezt finoman megfűszerezve a zoológia iránti szenvedélyével. Előadásának végén még felhívta figyelmünket a *Silva naturalis* 5. kötetének kiadására, mely a holtfával kapcsolatos összefoglaló munkákat tartalmazza.

Rövid szünet után a titkár felkonferálta következő előadónkat, *dr. Nagy Lászlót* „*A származási kísérletek szerepe a klímaváltozás erdeinkre gyakorolt hatásának előrejelzésére*”

Dr. Borovics Attila előadást tart

című előadás megtartására. A NAIK-ERTI Nemesítési Osztályának tudományos főmunkatársa bemutatkozása után rövid történeti áttekintést adott a származási kísérletek kezdeteiről, annak céljairól, valamint a jelentősebb hazai kísérletekről (Bugac, Nyírjes, Acsád, Bucsuta). Elmondta, hogy a származási kísérletek fontos szerepet játszanak a klímaváltozás erdészeti fajokra gyakorolt hatásának tanulmányozásában, mivel ezek az áttelepítések mesterségesen idéznek elő hatalmas méretű klímaváltozásokat. Az előadásból megtudhattuk, hogy a helyi származású populációk teljesítménye jó, azonban alulmaradnak az idegen eredetű populációkkal szemben. A származási kísérletek növekedési adatainak felhasználásával tehát a klímaváltozás hatása modellezhető.

A folytatásban „A léknyitás faállományra gyakorolt hatásainak kutatása” címmel Kámpel József, a NAIK-ERTI Ökológiai és Erdőművelési Osztályának tudományos segédmunkatársának előadását hallgathattuk meg. Fafajaink klímaváltozásra való felkészítésének egyik lehetséges módja az üzemmódváltás. Az átalakító üzemmód kivitelezését pedig a leggyakrabban lékek nyitásával kívánják kivitelezni. Kámpel József ismertette a 2009-es kutatásuk célját, előzményeit, továbbá a 2010-ben és 2011-ben beállított kísérleteket, majd pedig javaslatokat közölt a léknyitás vonatkozásában.

Végezetül Kollár Tamás, a NAIK-ERTI Ökológiai és Erdőművelési Osztályának tudományos segédmunkatársa tartott előadást „Az abiotikus tényezők változásának nyomon követése, és a felhígulás vizsgálata lékekben” címmel. Az ERTI kutatója bemutatta a 2010-ben kiírt kísérletsorozat területeit, az alkalmazott módszereket és eszközöket, valamint részletezte és szemléltette a vizsgált abiotikus tényezőket. Előadásának végén pedig ismertette a kutatás során tapasztalt összefüggéseket.

Az előadások után több kérdés, hozzászólás is érkezett: többek között Balogh Csaba Bedő-díjas tagtársunk is kifejtette véleményét a folyamatos erdőborítással kapcsolatos témáról. Zárószóként Bakó Csaba HCS elnök megköszönte dr. Borovics Attilának és munkatársainak a színvonalas, tartalmas és hasznos előadásokat. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy közösen tudjuk értékelni és a gyakorlat számára is felhasználhatóvá tenni az eddig elért kutatási eredményeket. Kifejezte reményét, hogy előadásaikkal a következő években is megtisztelik majd az ERTI kutatói a Helyi Csoport rendezvényét.

Szöveg: **Khell Melinda**, OEE Szombathelyi HCS
Fénykép: **Markó András**, OEE Szombathelyi HCS

22. Európai Erdészeti Tájéfutó Bajnokság (EFOL) 2015 – Pécs-Orfű, Mecsek

A Mecsekerdő Zrt. az Országos Erdészeti Egyesülettel és a Tájéfutásért Pécs Alapítvánnyal közösen rendezi meg 2015. augusztus 10–15. között a 22. Európai Erdészeti Tájéfutó Bajnokságot (EFOL) Orfűn.

Várják:

- az erdészeti, faipari és természetvédelmi szervezetek,
- az e szakmák oktatási és kutatási intézményeinek alkalmazottjai, nyugdíjasai,
- az alvállalkozói kapcsolatban lévők,
- az erdőtulajdonnal rendelkezők,
- az erdész végzettséggel rendelkezők,
- az előbbieken felsoroltak családtagjai,
- az Országos Erdészeti Egyesület tagjainak jelentkezését.

A versenyen a sprint, a normál táv és a váltó mellett nyílt kategóriát is hirdetnek, ahová alapvető tájékozódási ismeretekkel rendelkezők jelentkezését várják, minden más megkötöttség nélkül.

A programban erdész szakmai fórum és szakmai kirándulások is szerepelnek.

Nevezési határidő: 2015. május 31.

Részletek a <http://www.efol.eu/2015> és <http://www.mecsekerdo.hu/efol-2015> weboldalakon érhetők el.

